

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล มครเป็นไทย
สอบ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๑. ตตถ อคมนียภูจนัน นาม ปุริส้านิ มาตฺรภูจิตาทโย วิสตี
อิตฺถิโย ฯ ตา ปุตฺตทาทสฺส สงฺคโหตี เอตฺตาวิกวิสสนฺตี ฯ เตน สลฺยจริตฺต-
สิกฺขาปทวิมตฺติวินทณฺิยํ ปุริสา หิ เยหิ เกหิจิ โคปีตํ รกฺขิตํ อิตฺถิํ คนฺตุํ
น ลกฺขณฺตี ตสฺมา เตสํ มาตฺรภูจิตาทิสฺส อฏฺฐสฺส คตานํ มิจฺฉาจาโร โหตีเยว
มาตาทิหิ ยถา ปุริเสน สทฺธิํ สํวาสํ น กปฺเปนฺตี ตถา รกฺขิตตฺตทา ฯ
ตทลฺยณาสฺส ทฺวาทสฺส คตานํ ปเรหิ วาริตฺเต อตฺตโน อสนฺนตฺเต จาเน
ปวิฏฺฐตฺตทา มิจฺฉาจาโรติ วุตฺตํ ฯ

ปรเสถํ รกฺขิตโคปีตํ ผสฺสํ เณตฺวา ผุฏฺฐภาวโตติ สารตฺตทปิณี ฯ

วิสตียา ปน อิตฺถิสฺส สารกฺขาทีนํ ทฺวาทสนฺนํ อิตฺถินํ อลฺยเณ ปุริสา
อคมนียภูจนัน นาม ฯ อิตฺถิโย หิ เยน เกนจิจิ ปุริเสน ภริยาภาเวน คหิตฺวา
ปุริสนฺตฺรํ คนฺตุํ น ลกฺขณฺตี ตสฺมา ตาสเมว ทฺวาทสนฺนํ ปุริสนฺตฺรคฺมเน
มิจฺฉาจาโร โหตี สสฺสามิกภาวโต ฯ ตา หิ สามิกสฺส สนฺตํ ผสฺสํ เณตฺวา
ปรเสถํ อภิริตฺตี อปฺปาทนฺตฺติ ตาสํ มิจฺฉาจาโร ฯ อิตฺตราสํ ปน อฏฺฐนฺนํ
มาตฺรภูจิตาทินํ ปุริสนฺตฺรคฺมเน มิจฺฉาจาโร น โหตี อสฺสามิกภาวโต ฯ อปีจ
เกนจิจิ อปฺริกฺคหิตฺตสฺสตฺตทา อตฺตโน ผสฺสสฺส สยํ สามิกตฺตทา จ นตฺถิ ตาสํ
มิจฺฉาจาโร ฯ น หิ มาตาทโย สยํ ตาสํ ผสฺसानุภวณฺตฺถิ ตา รกฺขณฺตี เกวถํ
อนาจารํ นิเสเชนฺตทา ปุริสนฺตฺรคฺมเนว ตาสํ วาเรนฺตี ตสฺมา น ตาสํ
มาตาทโย ผสฺเส อิสฺสราตี ฯ

โส สีสฺลาทิกฺคณฺวิริหิตฺเต อคมนียภูจฺจาเน อปฺปาสาวชฺโซ สีสฺลาทิกฺคณฺสมฺปนฺเน
มหาสาवชฺโซ ฯ อปีจ คฺคณฺวิริหิตฺเตปี อภิกฺกิตฺวา ปวตฺติโต มหาสาवชฺโซ ฯ
อภินฺนํ สมานจฺฉนฺทภาเวปี ทิเลसानํ อปฺปกฺกมานลฺยจ มุทฺตตาย อปฺปาสาวชฺโซ
ติพฺพตาย มหาสาवชฺโซ ฯ

ตสฺส จตฺตทาโร สมนฺนารา อคมนียวตฺถุ ตสฺมี เสวนจิตฺตํ เสวนปฺปโยโค
มกฺเคน มกฺคปฺปปฏิปตฺติอธิวสนฺนตี ฯ

๒. ยถาคฤศณเจตํ ติวริํ กายกมฺมํ โหติ ฯ ตตฺถ ปาณาติปาตาทิวายํ
 กายวจิทวาริํ มิจฺฉาจาโร กายทวาริโก ฯ อกุสลณฺหิ กายกมฺมํ กายวจิทวารุสฺส
 สมฺภูจาทิ น มโนทวารุ ๑ สหตฺถา หิ ปาณํ หนนฺตสฺส อทินฺนํ
 อาทียนฺตสฺส มิจฺฉาจารํ จรณฺตสฺส กมฺมมฺปิ กายกมฺมํ ทวารมฺปิ กายทวารํ ๑
 คจฺฉ อิตฺถนฺนามํ ชีวิตา โวโรเปหิ อิตฺถนฺนามํ ภาณํ อวหฺราติ
 อาณาเปณฺตสฺส ปน กมฺมํ กายกมฺมํ ทวารนฺตฺ วจิทวารํ ๑ เอวํ อกุสลํ
 กายกมฺมํ กายวจิทวารุเสว สมฺภูจาทิ ๑ เตหิ ปน จิตฺเตหิ สห ชาตา
 อภิขฺฌาพฺยาปาทมิจฺฉาทิฏฺฐิโย เจตนาปฺกฺขิกา วา ภวนฺติ อพฺโพหาริกา วาติ
 อฏฺฐสาลินฺนโย ๑

อิมํ สตฺตา หลุณฺนฺตฺติ ปวตฺตพฺยาปารวเสน เจตนา ปฺกฺขิกา
 วา ภวนฺติ กายกมฺมโวหารลาภา อพฺโพหาริกา วา มโนกมฺมโวหารวิรหา
 สสมฺภารปฺจวีอาทิสฺส อาปาทโย เอตฺถ นิตฺสฺสนนฺติ ตฎฺฐิภา

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔

แปล มครเป็นไทย

๑. สตรี ๒๐ ประเภท มีสตรีที่มารดา รักษาเป็นต้น ชื่อว่าอคมนิยฐานของเหล่าบุรุษ ในบทว่า อคมนิยฐานวิตุกุมเจตนา นั้น ๆ สตรีเหล่านั้นจักมีแจ้ง ในมงคลชื่อว่า **ปุตตทารุสส สงฺคโห** นี้ ๆ ด้วยเหตุนี้ ในอนุฎีกา วิมตฺวิโนทนีแห่งสังยุตตตสิกขาบท ท่านจึงกล่าวไว้ว่า แท้จริง บุรุษทั้งหลาย ย่อมไม่ได้เพื่อจะล่วงเกินสตรี ที่ผู้ปกครองเหล่าใดเหล่าหนึ่งคุ้มครองรักษาไว้ เพราะฉะนั้น เมื่อบุรุษเหล่านั้น ล่วงเกินสตรี ๘ ประเภท มีสตรีที่มารดา รักษาเป็นต้น ย่อมเป็นมิจฉาจารโดยแท้ เพราะสตรีเหล่านั้น อันมารดาเป็นต้น รักษาไว้ โดยประการที่พวกเธอจะสำเร็จการอยู่ร่วมกับบุรุษไม่ได้ ๆ เมื่อบุรุษทั้งหลายล่วงเกินสตรี ๑๒ ประเภท นอกจากสตรี ๘ ประเภทนั้น ก็เป็นมิจฉาจาร (เหมือนกัน) เพราะเข้าไปในฐานะไม่ใช่ของตน ที่ชนเหล่าอื่นหวงห้ามไว้แล้ว ๆ

ฎีกาสารัตถทีปนีว่ ชื่อว่าเป็นมิจฉาจาร เพราะสตรีเหล่านั้นถูกบุรุษลัก และต้องผัสสะที่ชนเหล่าอื่นรักษาคุ่มครองแล้ว ๆ

ก็บรรดาสตรี ๒๐ ประเภท บุรุษเหล่าอื่น ชื่อว่าเป็นอคมนิยฐานของสตรี ๑๒ ประเภท มีสตรีที่มีารักษาเป็นต้น ๆ ด้วยว่า พวกสตรีที่บุรุษคนใดคนหนึ่งครอบครองเสียเอง โดยเป็นภริยา ย่อมไม่ได้เพื่อจะล่วงเกินบุรุษอื่น เพราะฉะนั้น จึงเป็นมิจฉาจารเฉพาะแก่สตรี ๑๒ ประเภทเหล่านั้น ในเพราะล่วงเกินบุรุษอื่น เพราะว่าตนมีสามี ๆ จริงอยู่ สตรีเหล่านั้น ลักผัสสะอันเป็นของสามี ยังความยินดียิ่งให้เกิดขึ้นแก่บุรุษเหล่าอื่น เพราะฉะนั้น จึงเป็นมิจฉาจารแก่พวกเธอ ๆ แต่สำหรับสตรี ๘ ประเภทนอกนี้ มีสตรีที่มารดา รักษาเป็นต้น ไม่จัดเป็นมิจฉาจาร ในเพราะล่วงเกินบุรุษอื่น เพราะว่าตนยังไม่มีสามี ๆ อีกอย่างหนึ่ง เพราะว่าตนมีผัสสะที่ใคร ๆ หวงห้ามไม่ได้ และเพราะว่าตนเป็นเจ้าของแห่งผัสสะเอง จึงไม่เป็นมิจฉาจารสำหรับพวกเธอ ๆ แท้จริง มารดาเป็นต้น ย่อมรักษาสตรีเหล่านั้นไว้ เพื่อเชยชมผัสสะของสตรี

เหล่านั้นเอง ก็หาไม่ (ที่แท้) ป้องกันอนาจารอย่างเดียว จึงห้ามการล่วงเกิน
 บุรุษอื่น สำหรับสตรีเหล่านั้นเสีย เพราะฉะนั้น มารดาเป็นต้น จึงไม่เป็นใหญ่
 ในผัสสะของสตรีเหล่านั้นแล ฯ

กาเมศุมิฉฉาจารนั้น ชื่อว่ามีโทษน้อย ในเพราะอคมนิยัฎฐาน
 ที่ปราศจากคุณมีศีลเป็นต้น ชื่อว่ามีโทษมาก ในเพราะอคมนิยัฎฐาน ที่สมบูรณ์
 ด้วยคุณมีศีลเป็นต้น ฯ อีกอย่างหนึ่ง กาเมศุมิฉฉาจาร ที่บุคคลประพฤติข่มขืน
 แม้ในเพราะอคมนิยัฎฐานที่ปราศจากคุณ ก็มีโทษมาก ฯ แม้เมื่อคนทั้งสอง
 มีความพอใจร่วมกัน กาเมศุมิฉฉาจาร ก็ชื่อว่ามีโทษน้อย เพราะกิเลสและ
 ความพยายามอ่อน ชื่อว่ามีโทษมาก เพราะกิเลสและความพยายามแรงกล้า ฯ

กาเมศุมิฉฉาจารนั้น มีองค์ ๔ คือ วัตถุอันไม่ควรถึง ๑ จิตคิดจะเสพ
 ในวัตถุอันไม่ควรถึงนั้น ๑ ความพยายามในอันเสพ ๑ การยังมรรคให้
 จดมรรคหยุดอยู่ ๑ ฯ

๒. นัยอันมาในอรรถกถาอฎฐสาสนีว่า ก็กรรมตามที่กล่าวมาแล้วนี้
 เป็นกายกรรม ๓ อย่าง ฯ ในกายกรรม ๓ อย่างนั้น กายกรรม ๒ อย่าง
 มีปาณาติบาตเป็นต้น เป็นไปทางกายทวารและวจีทวาร มิฉฉาจาร เป็นไปทาง
 กายทวาร ฯ แท้จริง กายกรรมที่เป็นอกุศล ข่อมเกิดขึ้น (ตั้งขึ้น) ในกายทวาร
 และวจีทวาร หาตั้งขึ้นในมโนทวารไม่ ฯ จริงอยู่ เมื่อบุคคลฆ่าสัตว์ ถือเอา
 สิ่งของที่เจ้าของไม่ให้ ด้วยมือของตน ประพฤติมิฉฉาจาร แม้กรรม ก็เป็น
 กายกรรม แม้ทวาร ก็เป็นกายทวาร ฯ แต่เมื่อบุคคลสั่งว่า เจ้าจงไปฆ่าคนชื่อ
 นี้ (ปลงคนชื่อนี้จากชีวิต) จงลักของชื่อนี้ กรรมเป็นกายกรรม ส่วนทวารเป็น
 วจีทวาร ฯ กายกรรมที่เป็นอกุศล ข่อมเกิดขึ้น (ตั้งขึ้น) ในกายทวารและวจี
 ทวารเท่านั้น ด้วยอาการอย่างนี้ ฯ ส่วนอกิขมา พยาบาทและมิฉฉาธิฐิ ที่เกิด
 พร้อมกับจิตเหล่านั้น เป็นไปในฝักฝ่ายแห่งเจตนาบ้าง เป็นอัพโพหาริกบ้าง ฯ

ฎีกาอรรถกถาอฎฐสาสนีนั้นว่า อกุศลธรรมมีอกิขมาเป็นต้น ชื่อว่า
 เป็นฝ่ายแห่งเจตนา ด้วยสามารถความชวนชวนอันเป็นไปว่า สัตว์เหล่านี้

จงเดือคร้อน คังนี้ป็นต้น เพราะได้โวหารว่ากายกรรมบ้าง ชื่อว่าเป็นอัพโพหาริก
เพราะปราศจากโวหารว่ามโนกรรมบ้าง, ในข้อนี้ มีอาโปธาตุเป็นต้น (ซึ่งเจืออยู่)
ในปฐวีธาตุพร้อมเครื่องผสมเป็นต้น เป็นอุทาหรณ์ ฯ
